

	วิธีปฏิบัติงาน โรงพยาบาล ภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ	เรื่อง การสอบสวนการระบาดของการติดเชื้อในโรงพยาบาล		
		รหัสเอกสาร WI-IC-01.12		แก้ไขครั้งที่ 02
		วันที่บังคับใช้ 1 กุมภาพันธ์ 2566		ทั้งหมด 3 หน้า
ผู้จัดทำ ลงชื่อ (นางอภิชญา อัครกิตติศักดิ์) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมป้องกันการติดเชื้อ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566	ผู้รับรอง ลงชื่อ (นางสิริพร ศัลย์วิเศษ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านการพยาบาล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566	ผู้เห็นชอบ ลงชื่อ (นายเอก หล้าเพชร) นายแพทย์ชำนาญการ ประธานคณะกรรมการป้องกันและ ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566	ผู้ทบทวน ลงชื่อ นายนิวัฒน์ ขจัดพาล หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้าน พัฒนาระบบบริการและ สนับสนุนบริการสุขภาพ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566	ผู้อนุมัติ ลงชื่อ นายสุภาพ สำราญวงษ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566

1. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/จุดเน้น

- 1.1 เพื่อหาสาเหตุ แก้ไข และป้องกันแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล
- 1.2 หาสาเหตุและแหล่งเชื้อโรค ซึ่งเป็นสาเหตุของการติดเชื้อในโรงพยาบาล
- 1.3 หามาตรการในการควบคุมเพื่อหยุดยั้งการระบาด ป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อโรค
- 1.4 นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาคุณภาพบริการรักษาพยาบาล

2. คำจำกัดความ

2.1 การระบาดของการติดเชื้อ หมายถึง มีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อชนิดเดียวกันเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 2 ราย ภายในระยะเวลาใกล้เคียงกัน 3 วัน ในหน่วยงานเดียวกัน

3. รายละเอียด/กระบวนการ

- 3.1 การสอบสวนการติดเชื้อในโรงพยาบาลจะกระทำเมื่อ
 - 3.1.1 มีการเริ่มขึ้นของอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาล เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลก่อนระยะเวลานั้นในช่วงปีเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลในปีเก่า ๆ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน
 - 3.1.2 พบการติดเชื้อในโรงพยาบาลด้วยโรคที่มีความรุนแรง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะสุขภาพของผู้ป่วยทำให้อัตราความพิการและอัตราตายในผู้ป่วยสูง ซึ่งพบผู้ป่วยเพียงรายเดียวก็เป็นข้อบ่งชี้ที่จะต้องมีการสอบสวนโรค
 - 3.1.3 การติดเชื้อในโรงพยาบาลที่เกิดเป็นประจำในหน่วยงาน ที่มีอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลสูงกว่าหน่วยงานอื่นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อย (เกิดปัญหาเดิมซ้ำกันเกิน 5 ครั้ง) และเป็นกรณีการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่สามารถป้องกันได้
 - 3.1.4 การติดเชื้อในโรงพยาบาลด้วยเชื้อที่ติดต่อทางด้านจุลชีพหลายชนิด และเชื้อสามารถแพร่กระจาย
- 3.2 การระบาดของการติดเชื้อดื้อยา ที่มีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อชนิดเดียวกันเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 2 ราย ภายในระยะเวลาใกล้เคียงกัน 3 วัน ในหน่วยงานเดียวกัน
- 3.3 การเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อของบุคลากรในหน่วยงานเดียวกันตั้งแต่ 2 ราย ภายในระยะเวลาใกล้เคียงกัน 3 วัน ในหน่วยงานเดียวกัน
- 3.4 ขั้นตอนในการสอบสวนการติดเชื้อในโรงพยาบาล
 - 3.4.1 เมื่อพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำตึกผู้ป่วย/หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการ

ติดเชื้อที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น ซึ่งถือว่าเป็นการระบาดเกิดขึ้น ให้พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย/หัวหน้าหน่วยงานแจ้งให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอบสวนโรคทราบและแจ้งพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลดำเนินการสอบสวนโรค ดังนี้

3.4.2 ยืนยันการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่ได้รับรายงานว่า

3.4.2.1 เป็นการติดเชื้อในโรงพยาบาลจริงไม่ใช่การติดเชื้อในชุมชน

3.4.2.2 ได้รับการวินิจฉัยถูกต้องตามตำแหน่งที่มีการติดเชื้อจริง โดยใช้ข้อมูลต่อไปนี้

ประกอบในการวินิจฉัย ได้แก่

- 1) ข้อมูลทางคลินิก/ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- 2) การวินิจฉัยของแพทย์ว่าเป็นการติดเชื้อในโรงพยาบาล
- 3) เปรียบเทียบข้อมูลและอาการแสดงกับคำนิยามการติดเชื้อในโรงพยาบาล

3.4.3 พิจารณาว่าการติดเชื้อตามลำดับก่อนหลัง เพื่อกำหนดความสำคัญของปัญหาเพื่อจัดลำดับในการแก้ไขปัญหาก่อน-หลัง

3.4.4 รวบรวมข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ของการเกิดติดเชื้อมีความสัมพันธ์กับเวลาสถานที่และบุคคล

3.4.4.1 ความสัมพันธ์ของการติดเชื้อมีความสัมพันธ์กับเวลาทำให้ทราบถึง

- 1) ระยะเวลาของการเกิดโรค
- 2) ช่วยในการค้นหาผู้ป่วยติดเชื้อเพิ่ม เนื่องจากในการติดเชื้อบางชนิดที่อยู่ในระยะ

ไม่ปรากฏอาการแสดงแต่สามารถแพร่เชื้อไปยังผู้ป่วยรายอื่นได้

3.4.4.2 ความสัมพันธ์ของการติดเชื้อมีความสัมพันธ์กับสถานที่ คณะทำงานสอบสวนโรคควรบันทึกและรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลสถานที่ที่เกิดปัญหาของการติดเชื้อในโรงพยาบาล เพื่อให้ทราบถึงสถานที่ที่เกิดปัญหาการติดเชื้อ ซึ่งสถานที่นั้นมีปัจจัยใดที่เอื้อต่อการทำให้เกิดการติดเชื้อ

3.4.4.3 ความสัมพันธ์ของการติดเชื้อมีความสัมพันธ์กับบุคคล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสามารถพิจารณา

ได้ 2 ประการ คือ

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยแต่ละราย
 - ลักษณะของผู้ป่วยที่มีภูมิไวต่อการรับเชื้อ
 - โอกาสเสี่ยงของผู้ป่วยที่จะสัมผัสกับโรค
 - สุขนิสัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยแต่ละราย
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ให้การดูแลรักษาผู้ป่วย

ปัญหาบุคลากรที่ขาดความระมัดระวังในเรื่อง Aseptic technique ก่อให้เกิดปัญหาการติดเชื้อในโรงพยาบาลขึ้นได้

3) ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย

ในกรณีที่มีมักจะพบปัญหาอันเนื่องมาจากญาติหรือผู้ที่มาเยี่ยมผู้ป่วยมีอาการของการติดเชื้อทั้งที่มีอาการและไม่มีอาการแสดง แล้วมาถ่ายทอดเชื้อให้กับผู้ป่วย

3.4.5 สร้างสมมุติฐานของการเกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้างต้นมาวิเคราะห์หาสาเหตุ โดยการตั้งสมมุติฐานพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของการเกิดการติดเชื้อที่เกิดขึ้น

3.4.6 พิสูจน์สมมุติฐานที่ตั้งขึ้น

3.4.7 วางมาตรการและแนวทางในการควบคุมการติดเชื้อ

3.4.8 รายงานผลการสอบสวนโรค โดย

3.4.8.1 พยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล เป็นผู้รายงานผลการสอบสวนโรคให้คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลทราบพร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหา

3.4.8.2 พยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล นำเสนอผลการสอบสวนโรค และดำเนินการเพื่อให้บุคลากรภายในโรงพยาบาลทราบถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการติดเชื้อ ข้อเสนอแนะในการป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดหรือเกิดการติดเชื้อนั้นซ้ำอีกในอนาคต และสิ่งสำคัญที่สุดคือการทำให้บุคลากรทุกระดับในโรงพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล

3.4.8.3 พยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล บันทึกข้อมูลและผลการสอบสวนโรค ลงใน “แบบรายงานการสอบสวนโรคในโรงพยาบาลภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ

4. ตัวชี้วัด

4.1 อัตราการระบาด

5. เอกสารอ้างอิง

3.1 เอกสารประกอบคำบรรยาย การพัฒนาสมรรถนะพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อต้อ ยาด้านจุลชีพ 6 มิถุนายน 2559 (อาจารย์เรวัติ ศิรินคร)

6. ภาคผนวก

8.1 แบบรายงานการสอบสวนการระบาด